

Az Útmutató 2012. évi novemberi igéje:
„Mi az élő Isten temploma vagyunk.” (2Kor 6,16a)

Három angyal

„Három, három, három, három angyal szállt felém.

*Egyik fehér, mint a felhő, másik könnyű, mint a fény.
Harmadik úgy hullt a földre egyenesen,
mint egy könny szemből, a szívbe, nedvesen és nehezen.
Hogyan óvjam meg az elsőt, hogy ne kapjon foltokat
ujjaimtól? hogyan tartsam szorosan a másikat,
hogy ne tudjon elrepülni? és az utolsót hova
rejtsem el, hogy senki, senki meg ne lássa őt soha?
Óh jaj, késő! már az első hősín angyal csupa folt!
és a másik messze szállott, aki
olyan könnyű volt!*

*Harmadikat szégyenemre látja az
egész világ,
mert gyászomban széjjeltéptem
lelkem őrző fátyolát.”*

(Babits Mihály: Három angyal)

Nem úgy sikerült, ahogy szerettem volna. Fontos lett volna megóvni a szép fehéret, a tiszta szívet, az igazban és szépben való hitet. Nem engedni, hogy a szennyes, a sok-sok romboló és hamisan csillogó befeketítse azt. Nézem a kisgyermeket. Ő még érdeklődve odamegy a járda szélén ülő elhagyagolt külsejű koldushoz. Nem fordítja el a fejét, nem néz máshová. Hangosan megkérdezi tőlem, hogy miért ül ott a bácsi, és hogy nem fázik-e. Az alapkérdéseket mi már nem mindig tesszük fel. Félelemből vagy megszokásból-e? A buroknak védekező és elhatároló funkciója is van egyszerre. A sok hiteltelenség, a mindent körülvevő ellenségeskedés vastaggá tesz a burkokat. A ráncok gyülekeznek, keményítik a tiszta szíveket, a burok tisztaságában a fehér tőlünk feketedik.

Aztán meg akartam tartani azt, ami könnyű, ami felemel, ami örömet ad, erőforrást jelent, reménységre bátorít. Péter, Jakab és János is ott a megdicsőüléstől szerettek volna házat építeni. Ott letáborozni, ahol magasságok vannak, ahol távlatok rajzolódhatnak ki, ahol a látást nem veszélyezteti a kicsinyesség határa.

Ahol áthat a közösség ereje, a társ szeretete, az Isten közelsége. A magasság pillanataiban azonban nem megtarthatók. Amikor megérintenek, de nagyon fontos, hogy valódi jelenléttel, nyitott és befogadó szívvel éljük meg őket. Az idő rabságában de sokszor is lekéssük megélésüket. Aztán amikor csak utólag ismerjük fel és értékeljük őket, már csak görcsösen kapkodunk utánuk. Ezeknek a pillanatoknak fényük van. Mózes, Illés és Jézus is fényltek ott azon a hegyen. Sugárzott Mózes arca, miközben Istennel beszélt és lejött a szövetségkötés hegyéről. A fény meleget ad a hidegben, látást ad az éjszakában, irányt mutat a sötétben. A magasság pillanataiban éltető pillanatok. Nem megtartásra, hanem megélésre valók. Megélésük azonban éltető erőt ad a völgyben-léthez is.

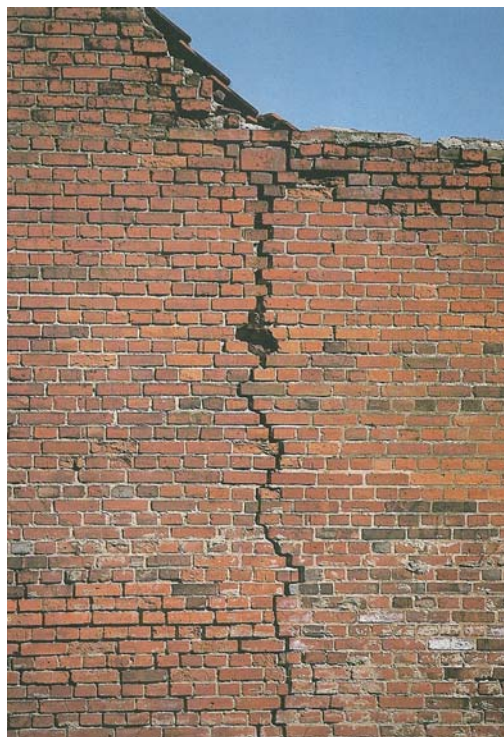
Szerettem volna elrejtetni mindazt, ami megsebez, ami könnyeket okoz, ami gyengeségeimre és bűneimre mutat rá. Minél inkább rejtetem őket, annál jobban magam mutatok rájuk. Sokszor már mindenki előtt nyilvánvaló az a nehéz könny, amiről csak én nem veszek tudomást, vagy amitől csak én nem tudok szabadulni.

Hogyan óvjam meg? Hogyan tartsam meg? Hogyan rejtsem el?

Szükséges-e megóvnom, megtartanom vagy elrejtennem? Nem elég, ha „csak” rábízom?!

Szerettem Babits Mihálynak ezt a versét. Képekképpen, nagyon közelien és mélyen fejezi ki azt, hogy felismeréseink, akarataink és törekvéseink ellenére és azokkal együtt sem sikerülnek a dolgaink. Tenném a jót, de nem megy. Rámutat az Isten előtt leboruló és az Istenre ráhagyatkozó életforma lehetőségére és ajándékára. „Mert nem a magunk igaz tetteiben, hanem a te nagy irgalmadban bízva visszük eléd könyörgéseinket.” (Dán 9,18)

Dr. Solymár Mónika

GYÜLEKEZETI ALKALMAK ÉS HÍREK

Istentiszteletek

- **Bécs, Auferstehungskirche - 1070 Wien, Lindengasse 44/a. kápolna**

2012. december 02. 11.00 óra Ádventi istentisztelet

- **Graz, Heilandskirche - 8010 Graz, Kaiser Josef-Platz 9.**

2012. december 16. 16.00 óra Ádventi istentisztelet úrvacsoraosztással

Istentiszteleteinket közös beszélgetés és szeretetvendégség követi.
Szeretettel hívjuk istentiszteleti közösségünkbe!

A lelkeszi hivatal telefonszáma: ☎ +43 650 587 7712 E-mail: ✉ evang-ungarisch@aon.at
Home page: www.evang-ungarisch.at Blog: ausztriai-magyar-evangelikusok.blogspot.com

Ádventi gyülekezeti nap

Hagyományos ádventi gyülekezeti találkozóinkra hívunk mindenkit
2012. december 02-án, vasárnap.

Az istentisztelet 11.00 órakor kezdődik, a Bécs, Lindengasse 44/a kápolnájában. Vendégünk lesz *Dr. Kocsis Attila* református lelkipásztor, a Nemzetpolitikai Államtitkárság osztályvezetője, aki az istentiszteleten az igehirdetés szolgálatát végzi.

Az istentiszteletet követően vendégünk „*Békesség Fejedelme*” címmel előadást tart, amelyen bemutatja a világ országaiban első kiadású, karácsonyi bélyegeket tartalmazó bélyeggyűjteményét.

Az alkalmat követő közös ebéden lehetőség van kötetlen beszélgetésekre, baráti együttlétre. Köszönjük mindazoknak, akik az ebéd készítését felvállalták! Kérjük, süteményekkel, az előkészületekben való részvétellel járuljanak hozzá a szeretetvendégség megvalósításához!

Szeretettel hívjuk ádventi találkozóinkra!

„Várom az Urat, várja a lelkem, és bízom ígéretében.
Lelkem várja az Urat, jobban, mint az örök a reggelt,
mint az örök a reggelt.” (Zsolt 130,5-6)

Kedves Olvasóink!

Adakozásra hívjuk a mellékelt csekkel támogatóinkat! Kérjük és köszönjük támogatását, amellyel gyülekezetünk életéhez, működéséhez és újságunk megjelenítéséhez járul hozzá.

Köszönjük mindazokat a támogatásokat, amelyekkel eddig is segítette gyülekezetünk életét, újságunk megjelenését. Kegyelemben gazdag, áldott, békés és meghitt ádventi időszakot kívánunk, amely felkészít az ünnepre, a Krisztussal való találkozásra és a benne való életre.

A gyülekezet presbitériuma

Petr Eben: Jób orgonára - 1. rész

Miért fordulnak elő gonosz dolgok jó emberekkel? Teszi fel a kérdést *Petr Eben* (1929-2007) cseh zeneszerző, a bibliai Jób történetét feldolgozó, nyolc tételes orgonaciklusához írott előszavában. A történet egy Úz földjéről származó emberről szól, aki mindent megkapott: gazdagságot, elismertséget, családot – még a legnagyobb ajándékban, a hit ajándékában is részesült, maga Isten nyilatkozik róla: „nincs hozzá fogható a földön” (Jób 1,8) – egy nap leforgása alatt mindenét elveszti. Mindent, ami számára fontos és értékes volt: hét fiát, három lányát; elveszti vagyonát, szolgálóit és végül borzasztó betegség támadja meg. Isten a Sátán kezébe teszi a feddhetetlen ember életét, ezzel megpróbálva hitét, bizalmát Istenben.

A zeneszerző erre a nagy kérdésre ebben, az Ószövetség bölcsességi írásaihoz sorolható könyvben találta meg a választ. Eben hangsúlyozza a történet aktualitását, hiszen Jób csapásai (rablás, háború, természeti katasztrófák) a mai napig olyan veszedelmek, amelyek az ember lelkét rettegésben, szorongásban, olykor félelemben tartják.

A Jób lelkében történő hitbeli harc végigvonul a cseh zeneszerző egész orgonaciklusán. Ezt a folyamatot sugallják a tételek címei is:

1. Sors, 2. Állhatatosság, 3. Szenvedések felvétele, 4. Vágyódás a halál után, 5. Kétségbeesés és lemondás, 6. A teremtés titka, 7. Bűnbánat és felismerés, 8. Isten jutalma. A műben az orgonaszó bibliai versekkel váltakozik (Jób 1,1-3; 6-21, Jób 2,1-10, Jób 3,1-2; 11-13; 20-23, Jób 7,16-21, Jób 38,1-12; 33; 35, Jób 40,1-2, Jób 42,1-6), melyeket egy olvasó idéz. A zeneszerző minden tételnek ad egy, a részhez kapcsolódó bibliai mottót is.

A ciklus az orgona legmélyebb regiszterében, a pedálban megszólaló, a zeneszerző által elnevezett, szóló „sorsmotívummal” kezdődik. Ez a dallam, a harsona nyelvregisztertől még markánsabban szimbolizálja Jób sorsát. A tétel elejét Eben az „Andante” tempójelzéssel látta el, melyet magyarul a „lépve, járva” jelzőkkel fordítunk. Ez a karakter a tétel folyamán változik, a darab tempója egyre sebesebbé válik, egy akkordikus motívum lép be, ami az orgona egész hangterjedelmét kihasználja. Az orgonára jellemző nagy hangzások, a virtuóz akkordok ellenére a mindig előbukkanó sors dallam az uralkodó.

Az első tétel mottójául Petr Eben a következő bibliai idézetet választotta: „A Sátán így felelt: De nyújtsd

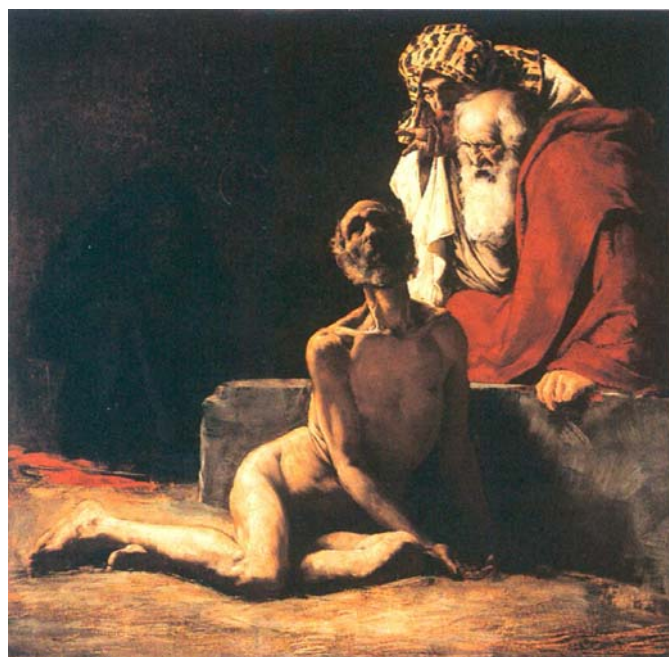
csak ki a kezed, és tedd rá arra, amiye van, majd káromol még Téged!” (Jób 1,10)

Ezen bibliai versek pontosan azt a pillanatot fejezik ki, amikor a Sátán legelőször kérdőjelezi meg Jób hitét. A történetben Isten közvetlenül ezen versek után engedélyezi a csapásokat.

Jób az első tragédiák után, amikor elveszti gyermekeit és vagyonát, nem vétkezik az Úr ellen. A bajban is istenfélő marad. Ezt a belső küzdelmet „hallhatjuk” az „Állhatatosság” tételben, mely a következő mondatokkal indul: „Az Úr adta, az Úr vette el. Áldott legyen az Ő neve.” (Jób 1,21)

Eben az „Állhatatosság” tételt halkan, a fuvolaregiszterrel, egy gregorián húsvéti dicsérődallammal („Exultat iam angelica”) kezdi. Ez az idézet mindig a Jób sorscsapásait szimbolizáló, hangos akkordokkal lesz megtörve. Itt érzékelhető az ellentét a masszív hangzás, a csapás, a lelkileg nehezen elviselhető súlyos teher és a szóló dicsérő dallam között, amely a Jóbban pislákoló reménységet, Istenbe vetett bizalmát szimbolizálja. Ez, a magas regiszterben megszólaló motívum a tételben újra és újra hangosabbá válik, majd az első részből már ismert sorsmotívum válik dominánssá.

Az „Állhatatosság” tétel vége halkan zárul, a híres „Gloria in excelsis deo” (Dicsőség a magasságban

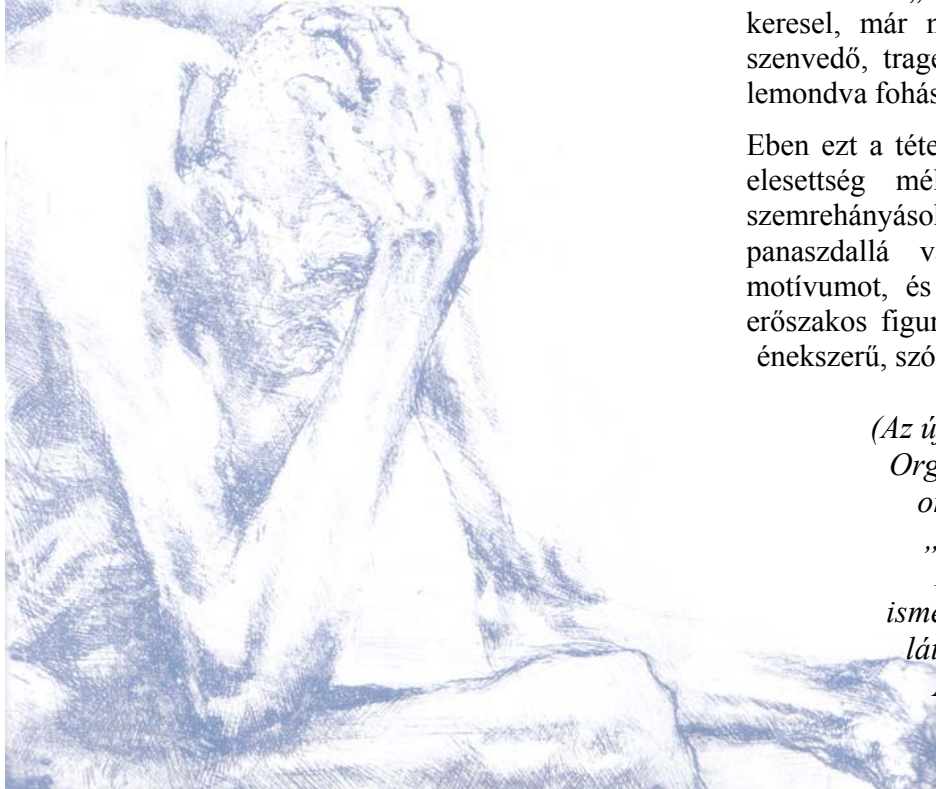

Kardos Gyula: Az istenfélő Jób (1900, Magyar Nemzeti Galéria)

Istennek) témával. A zárás előtt viszont az orgona éles regisztereivel hallhatjuk a „sorsmotívumot.”

A történet tovább folytatódik és az istenfiak újra összegyűlnek és a Sátán újra Jób ellen, most teste, egészsége ellen támad. A „Szenvedések felvétele” tételben, melynek mottója: „Ha a jót elfogadtuk Istentől, a rosszat is el kell fogadnunk.” (Jób 2,10), Jób mély hite kristályosodik ki. Petr Eben az úzi férfi bizalmát a „Ki dolgát mind az Úrra hagyja” (Evangélikus Énekeskönyv 331.) „Ki Istenének átad mindent” (Református Énekeskönyv 274.), német szövege: (Wer nur den lieben Gott lässt walten) koráldallammal szimbolizálja. Az ének dallamát végig idézi a szerző, de mindig megszakításokkal, ami Jób csapásait, belső vívódását tükrözi. A tétel hangosan, akkordblokkokkal indul, mint egy, a csapások ingerelte felkiáltás, ami a korálban nyugszik meg.

Az ének, melynek első versszaka: „Ki dolgát mint az Úrra hagyja, És benne bízik szüntelen, Azt Ő megőrzi és megtartja, Sok földi bajban, inségben. Aki az Úrban bízva jár, Homokra az nem épít már.”, hangulatában és mondanivalójában nagyon átadja Jób érzésvilágát. A dallam, melynek eredeti címe:

„Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok” (1Pt 5,7) Georg Neumark német költő műve, aki a harmincéves háború viszontagságai között szerezte az ének szövegét és dallamát. Később a „Wer nur den lieben Gott lässt walten” éneket olyan nagy zeneszerzők, mint Telemann, Bach, Mendelssohn is felhasználták műveikben.

A csapások után látjuk Jóbót élete romjai felett, a fekélyes betegségtől szenvedni. Panaszosan fordul Istenhez, megkérdőjelezi születése, léte értelmét. A következő tétel – „Vágyódás a halál után” – mottója ezek a szomorú, megkeseredett szavak: „Miért nem haltam meg, mikor megszülettem? Miért nem múltam ki, mikor anyám méhéből kijöttem?” (Jób 3,11)

A „Vágyódás a halál után” tétel egy félhangonként ereszkedő passacaglia (spanyol, egy utcán végigmenni/haladni) témára épül. Ez a dallam, amely több variációként előfordul, állandó jelleggel vonul végig a darabon. Ez a monotonitás szimbolizálja a Jób vállaira egyre nagyobb mértékben nehezedő szenvedést, betegséget, a mindig jelenlévő fájdalmakat, amiket túrníe kell. A passacaglia formát Johann Sebastian Bach h–moll miséjének Crucifixus (latin, a keresztre szegezett) tételében is megtaláljuk. A tétel utolsó variációja a halk téma, amely egy mély basszus hanggal zárul, szimbolizálja Jóbót, ahogy az összetörve a földön fekszik.

A cseh zeneszerző nyolc teteles ciklusának ötödik tétele Jób mélypontját mutatja. „Kétségbeesés és lemondás”: „Hiszen már a porban fekszem, mire keresel, már nem leszek.” (Jób 7,21) Jób, a nagy szenvedő, tragédiájának kellős közepén, már életéről lemondva fohászkodik az Úrhoz.

Eben ezt a tételt két részre osztja: az első részben az elesettség mélypontjából az Isten ellen támadó szemrehányásokat érzékelteti, a másodikban a tétel panasz dallá változik át. A zeneszerző a sorsmotívumot, és egy, az ezzel kontrasztáló, majdnem erőszakos figurációt használ. A második részben egy énekszerű, szólómotívum jelenik meg.

Szeitl Zita
(Az újságcikk az „United Music Publishers, Organ repertoire series, London – Job for organ, Petr Eben“ kiadvány előszava, a „Motetta CD 12921 – Rost, Westphal – Hiob, Petr Eben“ felvételéhez készített ismertető alapján készült. A szöveg mellett látható Jób képet rajzolta: Jiri Sozansky. A cikk folytatása a következő számban olvasható.)

Karinthy Frigyes

„El kell jönnie a kornak, mely törvénybe foglalja az emberszeretet minimumát”

Immár 125 éve született modern irodalmunk máig legnépszerűbb, legtöbbször olvasott és idézett humoristája, aki tulajdonképpen filozófus volt. „Egy izgatott, minden iránt érdeklődő filozófus, a XVIII. század felvilágosodásának legkövetkezetesebb és legtudatosabb utóda, a század tudományos igényű humanizmusának képviselője, aki bölcséleti életművet nem hagyott maga után, hanem kitűnő regényekben, gyönyörű novellákban, de nemegyszer mulatságos humoreszkekben fejezte ki különféle nézeteit és életfilozófiáját. A kor talán legeredetibb, legmeglepőbb témavilágú regényírója és novellistája, aki legszebb szépirodalmi műveit versekben írta meg.”

Karinthy Frigyes 1887. június 25-én született Budapesten. A Budapest Deák-téri Ágostai Evangélikus Egyházközség anyakönyvében jegyezték be Karinthy Frigyes Ernő néven, Engel Karolina és Karinthy József ötödik gyermekeként. A hatgyermekes Karinthy-família nem mindennapi tisztviselő-család volt. Az édesapa a Filozófiai Társaság alapító tagjai közé tartozott, rendszeres baráti összejöveteleket, irodalmi- politikai-filozófiai vitaestéket rendezett az otthonában. Ez a szellemi légkör legfőképp Karinthy Frigyeset termékenyítette meg, s már kora gyermekkorában alkotásra ösztönözte. „Hatéves korom óta író vagyok. Mondhatom, elég kellemetlen állapot, folytonos készenlét, izgalom, nyugtalanság, vizsga előtti drukkk, egy életen át... Feladatot kaptam a bölcsőben, és elfelejtettem, mi volt az, figyelnem kellett mindenre, hogy eszembe jusson a tétel.”

A Markó utcai reálgimnáziumban a gondos humán oktatás mellett a természettudományok is főszerepet kaptak, mégis szerteágazó érdeklődése ellenére az iskola untatta, kalandokra s a felnőttek világába vágyott. Az írás, az irodalom így vált eszközévé az elvágyódásnak, hisz képzelten akár felnőtté, felfedezővé vagy világutazóvá is válhatott, mint az korai műveiben oly sokszor előfordul, de érett íróként is megihleti a fantasztikum világa. A tizenegy éves Karinthy így vall erről: „A gondolat a legjobb léghajó, pillanat alatt ott vagyunk, ahol akarunk, s százféleképpen tudjuk a dolgot ecsetelni.” Humorérzéke, kritikai hajlama hamar megnyilatkozott gyermekkori naplóiban s tizenöt éves korában megjelent *Nászutazás a Föld középpontján keresztül* című parodisztikus regényében, melyet a *Magyar Képes Világ* közölt folytatásokban.

A mindenre kíváncsi, enciklopédikus érdeklődésű fiatal ember érettségi után egyetemre került. Később így ír erről az időszakról: „Fizika-matematika szakra iratkoztam be, közben sebészetet hallgattam Dollingernél, és a könyvtárban Schopenhauert, Taine-t és Mommsent olvastam este 9-ig. Mindez nem akadályozott meg abban, hogy a kedves, finom Négyessy stilsztikaóráján komoly tanulmányt olvassak fel Reviczky Gyuláról, melyet is a professzor úr megdicsért...”. Tanulmányai azonban hamarosan megszakadtak, talán számára is ekkor vált nyilvánvalóvá, hogy a természettudományok, a technika, a történelem is íróként érdekli, hogy mindenben témát lát, mindenütt az emberi viszonylatok, emberi vonatkozások izgatják.

Alig húsz éves, amikor már országszerte ismerik nevét. Napilapokban éppen úgy találkozni lehet figyelemre méltó írásaival, mint a vicclapokban és rangos folyóiratokban (Az Újság, Nyugat). Ekkor köt életre szóló barátságot Kosztolányi Dezsővel, s ez időben alakítja ki sajátos, különös életstílusát, s válik a kávéházak törzsvendégévé, irodalmi-filozófiai beszélgetések középpontjává, és persze a közönség állandó tréfamesterévé.

Karinthy Frigyes fellépésekor a magyar tudomány és művészet virágkorát élte, Európa élvonalában volt. Mohó szenvedélyességgel vetette bele magát a pesti szellemi életbe. „*Nem lehet meg a művészet tudomány nélkül*” - vallotta, s ismereteit nemcsak olvasmányaiból szerezte, hanem tudós barátaitól első kézből is.

1912-ben látott napvilágot az *Így írtok ti, Esik a hó* és a *Görbe tükör*. Legszelesebb visszhangja az *Így írtok ti* kötetének volt, mely egy csapásra népszerűvé is tette. Ezekben a parodizált versekben és prózában találó kritikát mond az egyes költők és írók stílusáról, módszereiről.

Egyszerre satírák és műelemzések, az életművek jellemzése nagyon mulatságosan. És a végzetévé válik ez a siker. Az olvasók kezdettől fogva elsősorban mint irodalmi parodizálót veszik tudomásul Karinthyt, holott ő maga ezt a műfajt csak nagyon mellékesnek tartotta munkásságában, noha az igények folytán mindhalálig folytatta. Később már irodalmi kitüntetésnek számít, ha Karinthy valakit kiparodizál. Ilyen módon eleve elkönnyvelték humoristának, és ő vállalta is, mert összehasonlíthatatlan humora volt, de azért is, mert ebből meg lehetett élni, és világéletében anyagi gondokkal küzdött. Legkönnyebben a humoreszkekért fizettek, ő pedig élete nagy részében ott ült a különböző kávéházakban, és írta a humoreszkeket, nemegyszer ezekben fejezve ki líráját is, filozófiáját is, sőt keserűségeit is.

Az első világháború éveiben figyelme elsősorban a politika felé irányul. Karinthy azon kevesek közé tartozott, akik az első pillanattól kezdve élesen háborúellenesek voltak, s *Grimasz* című kötetében az elsők között tiltakozott ellene. 1916-ban jelenik meg a *Tanár úr kérem* is, bár egyes darabjai már a háború előtt is napvilágot láttak, mégsem véletlen, hogy a kötet ekkorra áll össze: az író minden műfajban keresi a háborúból való kiszakadás lehetőségét. A *Tanár úr kérem* írásaiban a kamasz és a felnőtt egymásra pillant, s ebben az összevillanásban sok-sok érzelemdarab, sokféle, akár ellentétes vágy is megfér. Nem csupán a diákevekről készült tabló ez a mű, felsorakoznak benne az ember egész életét átható, mozgó önmegvalósítási törekvések és nehézségek.

A világháború alatt született az *Utazás Fáremidóba* című regény is, melyben a fantasztikumot hívja segítő társul, amelyik végül is nagyon hűségesen mutatja a való világot. Swift Gulliver utazásai ihlette ezen regényében Karinthy egy ötödik utazásra küldi Gullivert a gépemberek világába. *Holnap reggel* (1916) című drámájában és a *Krisztus és Barabbás* című kötetében is megfogalmazza háborúellenes világnézetét, melyet egy aforizmában így sűrít össze: „A háború ellentéte nem a béke, hanem az eszmék forradalma.”

1918-ban a spanyolnátha áldozataként harminckét éves korában meghalt hön szeretett felesége, Judik Etel, - akitől Gábor fia született. A tragédia után visszavonult a közéletől. Naplójegyzetei szörnyű fájdalomról

tanúskodnak: „Úgy érzem, agyamban daganat képződött” - írta le a baljós szavakat 1918. október 28-án. A politikai fordulatok is meggyötörték, a kommün bukása után kipellengérezte a fehérterror ideológiáját, s ettől kezdve jobbról is, balról is támadták. 1920-ban feleségül vette a korábban orvosi tanulmányokat folytató Böhm Arankát, 1921-ben született meg gyermekük, Ferenc.

Az elsők között tűzte tollhegyre a szélsőséges diktatúrákat, Mussolinét, Hitlert, Sztálint. Felolvasó körutakon vett részt a húszas évek végén, az elcsatolt magyarok területén is, s megrázó vallomásokot írt magyarságtudatáról. 1930-ban jelent meg formai szempontból bravúros verskötete, a *Nem mondhatom el senkinek*. Regényben, elbeszélésben, humoreszokban a hagyományos formákat a groteszk, az abszurd, a relativista fekete humor irányába fejlesztette tovább.

1936 márciusában mind súlyosabbá váló rosszulletés, szédülés, hányinger, hallucináció, kízó fejfájás környékezte. A Budapesten és Bécsben végzett vizsgálatok kétségtelenné tették: sürgősen műtendő agydaganata van. Május 5-én Stockholmban műtötte meg agytumorát Olivecrona professzor. Az egészségét visszanyerő és önmagát szüntelenül figyelő-elemző író megkezdi élménye regénnyé formálását. 1937-ben jelent meg a *Mennyei riport*, fantasztikus korszatírája a „túlvilágról”, s az *Utazás a koponyám körül* című regénye agyműtétjéről. Sajtó alá rendezte *Üzenet a palackban* című verseskötetét. Öt évre szóló írói tervet készített, de ennek megvalósítása helyett az újságírói robot emésztette. Kávéházzal kávéházra járt. Gyakran rosszkedvű volt és nyugtalan. Egy idő múltán főfájásokról és szédülésekről panaszkodott. Megjelent Leányfalun, Móricz Zsigmondnál. Előbb Tóth Árpád, majd később Kosztolányi halála is megviselte. Móricz a szép és egyre megszépülő múltat jelentette számára, a régi békeidők megmaradt tanújaként. 1938-ban, a műtét után két évvel, nyaralás közben Siófokon váratlanul meghalt.

„Jellegzetes humanista volt: hitt az emberben, hitt a tudományban, hitt a kultúrában, elkeserítette az embertelenség, harcolt a gonoszság ellen. A társadalom nagy összefüggéseit nem tekintette át, haladó eszméiben tehát utópista volt, aki szövetségese minden haladó eszmének. Ez volt egyéniségének a lényege, de a felszínen elsősorban a humorista, a nagy mulattató látszott. És azért volt ez lehetséges, mert valóban nagy humorista, nagy mulattató volt, aki nevetetés közben csaknem elfeledteti, hogy a józan ész bajnoka, a tudomány propagátora, a kor egyik nagy elbeszélő prózaírója, és alig észrevetten, kitűnő költők közt maga is kitűnő költő.”

Magyarné Pirka Judit

35 éves a bécsi magyar Liszt Ferenc Kórus

Dr. Radnai Tibor kapucinus atya, egykori magyar lelkész kezdeményezésére 1977 őszén összeállt pár jóhangú és jókedvű fiatal család, teli optimizmussal, hogy a Liszt Ferenc énekharang alapköveit letegyék. Vállalkozásuk sikeres lett, és hála Istennek olyan szilárdnak bizonyult, hogy még 35 év után is életképesek vagyunk. Az alapító kis csoportból egy nagy család alakult. A kórust *Tóth Tibor*, a bécsi Operaház egykori tagja vette keze alá és már az első időkben is szép eredményeket értünk el. Munkája öt két év után külföldre szolgáltatta és új kórusvezetőre lett szükség.

A választás a már akkor sem ismeretlen *Simon Lévy Mártára*, a bécsi Népi Opera (Volksoper) tagjára esett. A legjobb döntés volt. Hatalmas zenei felkészültséggel, türelemmel és szeretettel folytatta a megkezdett munkát, és a kórustagok száma is egyre nőtt. A 80-as években is sokan hagyták el szülőföldjüket. Magyarországról, Felvidékről, Erdélyből, Délvidékről is nagyon sokan jöttek. Ha nem is véglegesen, de többen otthonra találtak Bécsben és bekapcsolódtak a kórus éneklésébe. Itt megértésre, szeretetre és családra is találtak.

Énekharangunk összetétele roppant érdekes. Kezdetől fogva képviseltetve van csaknem az egész történelmi Magyarország. Ökumenikus lelkület is összeköt bennünket. Hivatalosan és gyakorlatilag a „Bécsi Magyar Katolikus Egyházközség“ kórusa vagyunk, de a katolikusok mellett más keresztény felekezetek híveiből is többen velünk énekelnek, sőt alapító tagokként is jelen voltak. Isten dicséretére és az emberek lelkesítésére együtt énekelünk. A zenénk és énekeink, valamint a magyar kultúránk ápolásában nem

lehetnek szétválasztó elemek. Különösen idegenben nem!

Székhelyünk a Német Lovagrend temploma, Bécs 1, Singerstraße 7. A magyar szentmiséken, főleg nagyobb ünnepeken havonta legalább egyszer, de néha többször is közreműködünk.

Kórusunk egyre ismertebbé lett Bécsben. Lelkesítő énekeink és zeneszámaink a legnevezetesebb templomokban is felcsendültek. Ágoston rendiek, jezsuiták, bencés templom, sőt a Szt. István dóm öreg falai is gyakran hallgathatták énekünket. Felléptünk már Grazban, Klagenfurtban, Villachban, Salzburgban, Innsbruckban, Linzben, Burgenland több városában és Mariazellben is, sok magyar zarándoklás alkalmával.

A 90-es évek elejétől már Magyarországra és a Kárpát-medence magyar lakta területeire is ellátogattunk. A legnevezetesebbek: Győr, Rév-Komárom, Budapest, Eger, Mátraverebély, Székesfehérvár és Pécs, Cegléd, Keszthely, Balatonalmádi, Veszprém és Tata. Délvidéken, Magyarokizsa területén, Bácskának egyedüli tiszta magyar falujában – szülőfalumban – Tóthfaluban is jártunk. Itt két alkalommal is énekelte az énekharang magva gyermekeim, Árpád és Tündi egyházi esküvőjén.

Felejthetetlen közös élményünk 2008 július elején a hat napos erdélyi kirándulásunk, amely egyben zarándokutunk is volt. Torda, Szentlászló, Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Csíkszereda, Csíksomlyó, Madefalva, Segesvár, Gyulafehérvár, Toroczko és Nagyvárad. Püspökségeken, érsekségi dómokban lelkészek fogadtak bennünket és adták áldásukat a zarándok csoportra. Minden főtebb megemléített város és község templomaiban énekelte.

Absender: P.b.b.
Ungarisch-Evangelische Gemeinde
AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

Lelkészi hivatal telefonszáma: +43/650/58 777 12, Home page: www.evang-ungarisch.at E-mail: evang-ungarisch@aon.at

Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.

BLZ 12000. Konto Nr. 00290419100. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Redaktion: Dr. Solymár Mónika, Tóth Géza

Megható találkozásunk volt a székelyföldiekkel Csíksomlyón. Július elején, egy szürke hétfő késő délutánján mintegy 700 személy jött össze arra a szentmisére, amin a bécsi magyar kórus énekelt. Kórusunk két igen tehetséges és hű tagja - Gellérd házaspár, Ildikó és Andor - mindent nagy szorgalommal, lelkesedéssel és odaadással már szépen előre terveztek és fantasztikusan előkészítettek. Bárhova érkeztünk, tárt karokkal és magyar testvéri szeretettel fogadtak bennünket. Utólagosan is az egész énekkar nevében hálás köszönetet mondok nekik!

Karnagyunk mellett nagy tehetségű orgonisták is kísérték és kísérek bennünket. Huszonöt évig (1979– 2004) *Csipkó László* zongoratanár, 2004 óta pedig *Lévay Tibor* operaénekes, a bécsi magyar katolikus egyházközség főkantora. Tehetséges szólistáink: Simon Lévay Márta - mezzoszoprán,

Lévay Tibor - basszbariton, *Simon Lajos* - basszus. Besegítő szopránok: *Simon Viki* és *Thaler Viola*.

Több mint 30 éven át (1978 tavaszától 2009 január elsejéig) a Pazmaneum 1. emeleti nagytermében tarthattuk heti próbáinkat és esetleges kis ünnepeinket. Akkor bezárultak számunkra is az intézmény kapui. Simon Ferenc, ausztriai magyar katolikus főlelkész és esperes nekünk is és más magyar csoportoknak (pl. cserkészek) az Am Tabor osztrák plébánián nyújtott nemcsak új menedékhelyet, hanem igazi otthont is. Hálás köszönet illeti őt.

Hiszek abban, hogy kórusunk még sokszor elénekelheti Halmos László fenséges zsoltárát: „Minden földek, Istent dicsérvétek! Daloljatok az Úrnak!” Adja az Úr Jézus, hogy továbbra is így legyen!

Paksánszki Szilveszter, kórus alapító tag

Bemutatjuk új bécsi kántorunkat

„Milyen egyszerű is lenne, ha 21 évet egy skatulyába zárhatnánk... Nem kéne már őrizgetnem titkaim, se gondot viselnem bármely haszontalan magyarázkodásokon. Egyszerűen csak léteznék. Ámbár manapság ezt csak egy gyerekes álmodozó teheti meg... de mégis mely magyar lélekben nem lakózik ez a lét?

Ugyancsak a fintora álom szele budított arra a merészségre, hogy 18 évesen a szülővárosomtól, Aradtól elbúcsúzzak. Bécsbe költöztem. Ének szakra felvételiztem és már három éve boldog tagja vagyok az itteni konzervatóriumnak.

Az aradi otlétem alatt négy évet kántorizáltam az evangélikus istentiszteleteken, így érdeklődés, öröm, sőt szerencse, hogy itt Bécsben is tudom folytatni „küldetésem”. Hálát adok az Úrnak, hogy lehetővé teszi nekem azt, hogy „munkám” neki tudjam ajánlani.

Kívánok mindenkinek kellemes együtt muzsikálást és Isten áldását abban, hogy minden nap szeretettel és alázattal tudjunk tekintetünket a „fény” felé irányítani.

Melódiásan üdvözlő új kántoruk, Kászoni Annamária.”

